

Vergaderjaar 2001–2002

28 027

Besluit tot het laten vervallen van artikel IX van de Wet van 18 juni 1998 (Stb. 398) tot wijziging van een aantal onderwijswetten in verband met de invoering van het schoolplan, de schoolgids en het klachtrecht

Nr. 2

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 30 november 2001

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen¹ heeft op 14 november 2001 overleg gevoerd met staatssecretaris Adelmund van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over:

– **de Wet evenredige vertegenwoordiging (28 027, nr. 1).**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

Mevrouw **Hamer** (PvdA) vindt het zorgelijk dat de Wet evenredige vertegenwoordiging (WEV) nog steeds nodig is. Het veld erkent dat de WEV een steuntje in de rug is. Zij is blij met de drie activiteiten die de staatssecretaris zal ondernemen ter ondersteuning van de WEV. Tegen verlenging van de WEV heeft zij geen bezwaar. Er dient een moment te worden afgesproken waarop de volgende evaluatie zal plaatsvinden.

Mevrouw **Lambrechts** (D66) wil graag weten of het instrument van de WEV potentie heeft en effectief is. Tegen verlenging heeft zij geen bezwaar.

Kunnen vrouwen in managementfuncties persoonlijke begeleiding krijgen?

De heer **Van Splunter** (VVD) heeft zorgen over het bereiken van het doel van de WEV. Om die reden heeft hij er geen moeite mee dat de einddatum uit de wet wordt gehaald. Zal de WEV ertoe bijdragen dat de positie van vrouwen in leidinggevende functies kan worden versterkt? Het probleem zal zich overigens met het verstrijken van de tijd oplossen. Een belemmerende factor betreft de profielschets voor leidinggevende functies die vaak is geënt op mannen. De selectiecommissie spiegelt al te vaak de kandidaat aan de vertrekkende mannelijke directeur. Vrouwen nemen vaker zorgtaken op zich dan mannen en onderbreken de carrière voor enkele jaren. Zij geraken in een achterstandssituatie door gebrek aan ervaring of het niet langer voldoen aan de leeftijdseis. Het takenpakket van leidinggevendens laat zich vaak moeilijk combineren met zorgtaken. Dit knelpunt zal moeten worden weggenomen. Hij pleit voor een goede regeling voor naschoolse opvang.

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), voorzitter, Van der Hoeven (CDA), Rabbae (GroenLinks), Lambrechts (D66), Dittrich (D66), Cornielje (VVD), De Vries (VVD), Dijkma (PvdA), Cherribi (VVD), Rehwinkel (PvdA), ondervoorzitter, Visser-van Doorn (CDA), Wagenaar (PvdA), Belinfante (PvdA), Kortram (PvdA), Ross-van Dorp (CDA), Hamer (PvdA), Nicolai (VVD), Van Bommel (SP), Barth (PvdA), Halsema (GroenLinks), Örgü (VVD), Eurlings (CDA), Slob (ChristenUnie) en Van Splunter (VVD).
Plv. leden: Schimmel (D66), Mosterd (CDA), Atsma (CDA), Harrewijn (GroenLinks), Bakker (D66), Ravestein (D66), E. Meijer (VVD), Van Baalen (VVD), Valk (PvdA), Udo (VVD), Van der Hoek (PvdA), De Pater-van der Meer (CDA), De Cloe (PvdA), Gortzak (PvdA), Molenaar (PvdA), Cörüz (CDA), Spoelman (PvdA), Passtoors (VVD), Poppe (SP), Arib (PvdA), Vendrik (GroenLinks), Rijpstra (VVD), Wijn (CDA), Stellingwerf (ChristenUnie) en Blok (VVD).

De heer Van Splunter gaat akkoord met een verlenging van vier jaar en pleit ervoor niet in 2006, maar in 2005 vóór de zomer te evalueren. Op die manier kan tijdig worden besloten of de wet al dan niet moet worden ingetrokken.

Mevrouw **Ross-van Dorp** (CDA) merkt op dat de WEV geen symbool-wetgeving moet zijn. Met de door de staatssecretaris aangegeven ondersteunende activiteiten stemt zij in. Door Regioplan en inspecties wordt aangegeven dat het nog goed kan komen. De belemmeringen voor het aanvaarden van een leidinggevende functie dienen weggenomen te worden.

Is er, als de expiratiedatum van 1 januari 2002 uit de wet wordt gehaald, geen eindigheid aan het wetstraject? Zij pleit er eveneens voor in 2005 te evalueren.

Kunnen de initiatieven van de staatssecretaris budgettair neutraal worden gerealiseerd? Of moeten de scholen het uitvoeren met de bestaande budgetten?

De heer **Rabbae** (GroenLinks) vindt het vreemd dat Regioplan concludeert dat na vier jaar niet de conclusie kan worden getrokken dat de WEV niet werkt. Vier jaar is toch een lange tijd.

Hij is voor verlenging van de wet. Kunnen de ontwikkelingen op dit terrein jaarlijks worden gemonitord? Het is zaak enkele personen aan te stellen – een soort van taskforce – die erop toezien dat de scholen plannen op dit gebied ontwikkelen.

Antwoord van de regering

De **staatssecretaris** vindt de WEV een onderdeel van het integraal personeelsbeleid. Evenredigheid moet worden gekoppeld aan kwaliteit. Er is nog steeds sprake van een onevenwichtigheid. In het primair onderwijs bedraagt de combinatie juf/moeder meer dan 70%. In de managementfuncties ziet het er heel anders uit. Een extra instrument blijft nodig. De staatssecretaris heeft er geen bezwaar tegen als in 2005 wordt geëvalueerd. Op dat moment kan worden besloten of de WEV al dan niet kan worden ingetrokken. Het onderhavige type wetgeving is ingekaderd in wetgeving inzake gelijke behandeling. Als de onevenredigheid niet meer bestaat, kan de wet niet worden gehandhaafd. Tegen een jaarlijkse monitor heeft zij geen bezwaar.

Van een papieren beleid is geen sprake. Vandaar dat de werking van het instrument nog vier jaar wordt verlengd. Zij is er nooit van uitgegaan dat in vier jaar tijd een evenredige verdeling van mannen en vrouwen tot stand kan worden gebracht.

Er zal een onderzoek plaatsvinden naar de vervulling van managementposities in deeltijdbanen of duobanen, belangrijk voor de evenredigheid. Er zal een tegemoetkoming worden gegeven aan die scholen die een duobaan invoeren. Er komen 150 duobanen, met een publiciteitscampagne eromheen. Het kost het eerste jaar 1,6 mln gulden. De andere activiteiten worden gefinancierd uit het emancipatiebudget van OCW. Desgevraagd geeft zij aan dat 2% van de mannen in deeltijd werkt. Bij de vrouwen is 83% voltijddirecteur en 17% deeltijddirecteur. Vrouwen blijken meer in tijd beschikbaar voor die functie dan mannen. Uit onderzoek van Regioplan blijkt dat er minder vrouwen zijn omdat er minder in deeltijd gewerkt kan worden en vaak geen duobanen beschikbaar zijn. Cruciaal is de vraag of de vrouw al dan niet toegang tot die functie krijgt. In het voortgezet onderwijs blijkt het geslacht niet van belang voor het takenpakket van directeur.

Er wordt een monitor uitgevoerd via de actuele emancipatieagenda. Er is sprake van een echte achtervolging, tot en met de inspectie.

Ten slotte geeft de staatssecretaris aan dat sprake is van een cultuur-

vraagstuk. Aan wie wordt de leiding toegedacht? Uit de opbouw van het directeurenbestand in het primair onderwijs blijkt dat er de komende jaren een gigantische vervanging aan de orde is. Hier liggen grote kansen om de evenredigheid tot stand te brengen.

Er is voorzien in begeleiding. Er zijn intervisiegroepen ingesteld die regionaal worden begeleid. Het project mentoring is in voorbereiding. Nieuwe vrouwelijke managers worden door ervaren managers begeleid.

De voorzitter van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
Van de Camp

De griffier van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
Coenen